

Opdringen

STEVEN SAMYN

Discussies over ethische thema's zoals het levenseinde verzanden, eens dat ze op politiek niveau belanden, vaak in een stellingenoorlog. In een woordengevecht tussen katholieken en vrijzinnigen, tussen degenen die koste wat het kost op de rem willen staan, versus degenen voor wie het niet ver genoeg kan gaan. Een zwart-wit-hokjesdiscours ontstaat.

Toch slaagde ons land erin om vaak schrijnende situaties over aftakeling en lijden in wetten om te zetten. De werkelijkheid laat zich echter niet altijd in een wettelijk carcan dwingen. De grens tussen euthanasie en medische zorg is niet altijd even duidelijk zoals blijkt uit het verhaal van de 81-jarige Dora, verder in deze krant. De vrouw overleed begin dit jaar volgens haar eigen regie. Hoewel haar overlijden in aanmerking kwam voor de euthansiewet gaf haar arts het niet aan in de hoop het debat open te breken.

Wat met euthanasie bij dementen? Wie bij volle bewustzijn is en met kennis van zaken zijn aanvraag kan formuleren, komt als wilsbekwame in aanmerking. Niet-wilsbekwame personen kunnen op basis van een voorafgaande wilsbeschikking alleen euthanasie laten uitvoeren als ze onbewust zijn. Wie in coma ligt, komt met andere woorden wel in aanmerking. Wie aan verregaande dementie lijdt niet.

Begin 2008 werd de discussie hierover stilletjes van de politieke agenda geëvacueerd. De prioriteiten van de regering lagen op economisch vlak, klonk het. Daar liggen ze vandaag nog altijd. En ondanks de opmerking van een onderhandelaar eigenlijk beschaamd te zijn zich over zaken als 'veronderstelde' burgemeesters te moeten buigen, moet die communautaire hypotheek worden gelicht.

Maar wat belet de Senaat om het debat over het levenseinde opnieuw op te starten? Euthanasie blijft een uitzondering en niet de regel. Maar is het daarom dat er niet langer over gesproken moet worden? Wat met de mensen die gemoedsrust putten uit de wetenschap dat ze geholpen zullen worden als het nodig is?

Het is lang niet evident dat daarvoor een parlementaire meerderheid wordt gevonden. Net zomin als het evident is om euthanasie op dementen die niet meer zelf kunnen aangeven dat het leven voor hen uitgeleefd is, in een wettekst te gieten. Dat vergt tijd.

Maar de andere kant opkijken of de discussie onder de mat vegen, is net iets te makkelijk. Luisteren kost niets. De medisch evoluties zijn in volle ontwikkeling. Debatteer en misschien levert het wel een consensus op.

Niet met de bedoeling om wie dan ook iets op te dringen. Maar omdat waardig sterven gerust iets is waar verkozenen hun hoofd over mogen breken. Zeker in de Hoge Vergadering. Anders kunnen ze de Senaat maar beter meteen afschaffen.